

Miljöavtal 2023

Mia Forssell

17.3.2023 Pemar - Regionala stödutbildningen för svenskspråkiga jordbrukare i Åboland

Närings-, trafik- och
miljöcentralen

Finansieras av
Europeiska unionen

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Miljöavtal under programperioden 2023- 2027

- Uppfödning av lantraser
 - Ansökningstiden i februari, numera ettårigt avtal
- Skötsel av jordbruksnatur och landskap
- Skötsel av våtmarker
- Upprätthållande av ursprungssorter

[Avtal om uppfödning av lantraser - Livsmedelsverket \(ruokavirasto.fi\)](https://ruokavirasto.fi/avtal-om-uppfodning-av-lantraser)

[Avtal om skötsel av jordbruksnatur och landskap - Livsmedelsverket \(ruokavirasto.fi\)](https://ruokavirasto.fi/avtal-om-skotsel-av-jordbruksnatur-och-landskap)

[Avtal om skötsel av våtmarker - Livsmedelsverket \(ruokavirasto.fi\)](https://ruokavirasto.fi/avtal-om-skotsel-av-vatmarker)

[Avtal om upprätthållande av ursprungssorter - Livsmedelsverket \(ruokavirasto.fi\)](https://ruokavirasto.fi/avtal-om-uppratthallande-av-ursprungssorter)

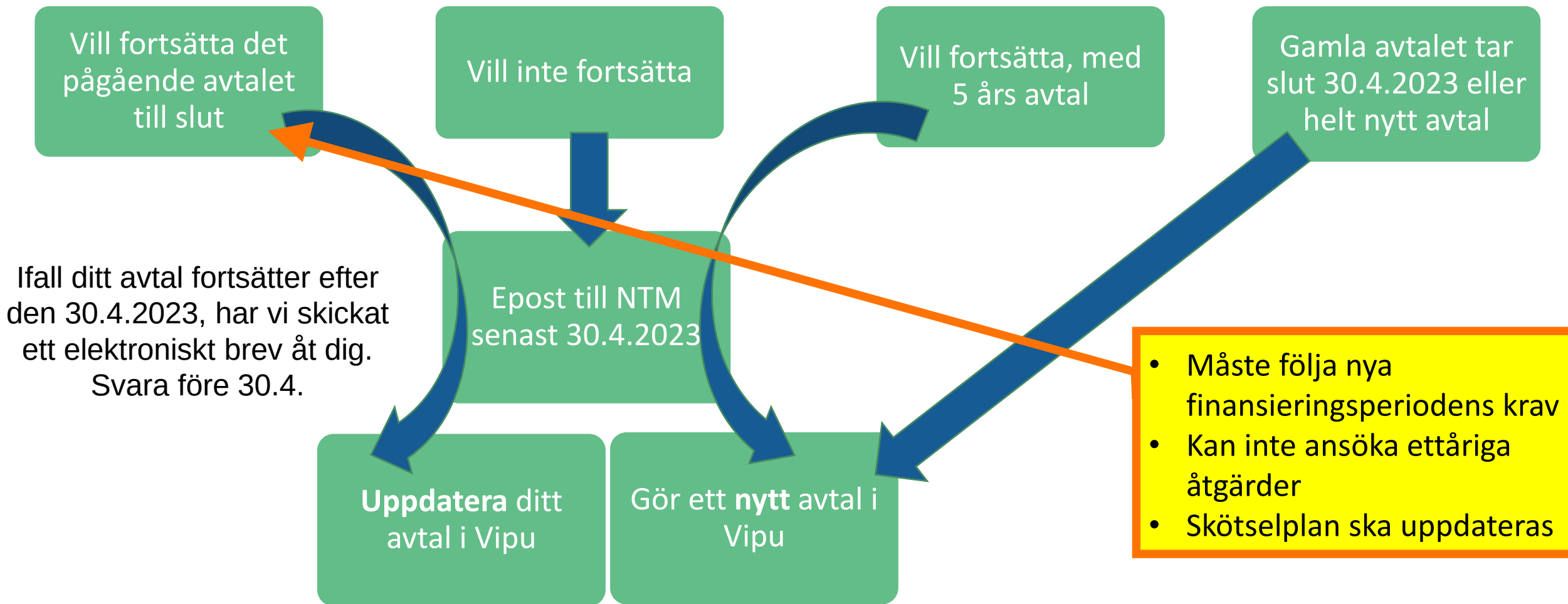
Avtal för skötsel av våtmarker eller jordbruksnaturen och landskapet

- Avtalsåret 1.5. – 30.4.
- 5-årig, kräver inte miljöförbindelse
- Betalning ska sökas årligen
- Miljöavtal kan ansökas **endast** via Vipu-tjänsten
 - Även bilagor bifogas elektroniskt, senast 15.6.

Avtal för skötsel av våtmarker eller jordbruksnaturen och landskapet

- Avtal kan göras av jordbrukare eller registrerade föreningar.
 - Våtmarksavtal: även vattenrättsliga sammanslutningar
- Obligatoriska bilagor: skötselplan och arrendeavtal
 - Arrendeavtal i kraft hela avtalsperioden.
- Areal ska vara minst 0,30 hektar.

Avtal som fortsätter efter 30.4.2023

Ersättning för skötsel

Avtal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet

vårdbiotop som klassificerats som nationellt eller regionalt värdefull	610 €/ha/år
övriga avtalsområden	460 €/ha/år
Röjning	450 €/ha/år
Inhägnande	1 500 €/ha/år
Rovdjursstängsel	2 400 €/ha/år

Våtmarker: 500€/ha/år

Nationellt eller regionalt värdefull vårdbiotop

Kartnivå i Vipu – Miljöavtal

- Baserad på inventeringar 2016-2022
- Högre: nationellt eller regionalt värdefullt
- Lägre: t.ex. lokalt värdefullt
- Utlåtande: inventeringsresultat finns inte ännu på kartnivå, men kan vara nationellt eller regionalt värdefulla områden -> be om utlåtande
 - **Kontakta avtalshandläggaren** vid NTM
 - meddelar utlåtandebegäran till en biolog som
 - skickar **utlåtandet per epost** direkt till den sökande
 - **Bifoga detta utlåtande till ansökan**

Vårdbiotop: klippängar, torrängar, ängar, strandängar, lövängar, hagmarker, skogsbeten eller hedar som uppvisar tydliga tecken på tidigare betesdrift eller användning av området till produktion av foder för boskap

Ersättning för skötsel: jordbruksnaturen och landskapet

Vad ingår i ersättningen:

- Årligt bete och / eller slåtter
 - insamling av slåtteravfall, om inget annat förutsätts i planen
- Underhåll av stängsel
- Underhållsröjning
 - insamling av röjningsavfall, om inget annat förutsätts i planen
- Avlägsnande av främmande arter
- Bokföring av skötseln mm.

Åtgärder ska basera sig på en godkänd skötselplan

Skötselplan

- bedömning av konsekvenserna av projektet för miljön eller landskapet
- målen för skötseln av avtalsområdet
- allmän beskrivning av och målen för det planerade projektet, utifrån dessa kan en bedömning göras av områdets natur- och landskapsvärden eller betydelse i jordbrukets vattenskydd
- för vart och ett skifte eller för skötselhelhet anläggnings- och skötselåtgärder samt andra åtgärder och årliga tidsplaner för dessa
- avverkning av träd och andra skogsåtgärder, i planen måste hela området och dess trädbestånd tas i beaktande
- i bettet ett mellanår som skötseln kräver eller på grund av att främja bevarandet av en hotad växt
- redogörelse för hur åtgärderna bidrar till uppnåendet av målen för hela avtalet
- utredning av dubbel finansiering -> En utredning av åtgärder för vilkas genomförande redan utbetalas stöd genom Europeiska unionen eller ett nationellt stödsystem
- kraven och begränsningarna gällande skötseln enligt avtalets basnivå ska nämnas i planen, om skiftet finns inom det aktuella området
- också Forststyrelsens åtgärds- eller arbetsobjektplan kan godkännas som skötselplan
- Råd2030-finansiering kan sökas för att göra upp skötselplanen

Skötselplan

- God kvalité i skötselplanen som bifogas ansökan!
- Mall att använda: [Miljöavtal – OneDrive \(sharepoint.com\)](#)
- Om du tänkt använda planerare -> tag kontakt med dem nu!

Jordbruksnaturen och landskapet: ettåriga åtgärder

Möjligt att söka skilt för

- **Istandsättande röjning**
- **Stängsling** (också gamla avtalsområden)
- **Rovdjursstängsel**
- Betalas bara en gång per jordbruksskifte under avtalsperioden
- Ska ingå i skötselplanen (beskriv även behovet och året för genomförandet)
 - Anmäls i samband med ansökan i Vipu det året åtgärden utförs

Ettåriga åtgärder: istandsättande röjning

OK:

- ✓ Ny areal som grundläggande ska istandsättas
- ✓ Om betesgången (som utförts enligt planen) inte varit tillräcklig
- ✓ Frodigt skifte och djurarten byts ut på betesmarken -> behovet av röjning ökar
- ✓ Tidigare istandsättningsåtgärder (som utförts enligt planen) inte varit tillräckliga

Inte ok:

- × Arealen uppfyller inte stöd villkoren
- × Området har tidigare istandsättningsröjts
- × Skiftena kan röjas genom mindre årliga underhållsröjningar
- × Röjningen eller borttagande av röjningsavfallet har försummats i tidigare avtalet
- × Gäller även slåtter av eller t.ex. vassruggar eller hallon

Ettåriga åtgärder: stängsling

För byggande av ett helt nytt stängsel som omger hela området.

- Stängselåtgärdsersättningen omfattar allt material och arbete som stängslet kräver samt en eventuell port.
 - Det är inte tillåtet att bygga porten med annan finansiering.
 - Övriga specialkonstruktioner, till exempel överfarter för naturstigar, kan genomföras med annan finansiering.
- Stängslet ska byggas så att det är permanent.
- Materialet ska vara sådant att det lämpar sig för den planerade djurarten.

Ettåriga åtgärder: stängsling

OK:

- ✓ Ny areal
- ✓ Stängsel i dåligt skick, vilket inte beror på försummelse av underhållsåtgärderna
- ✓ Betande djurarten byts ut
- ✓ Stängslet kan byggas så att det till en del går utanför de skiften som godkänts i avtalet
 - > betalas enligt de stödberättigade hektar som anmälts för åtgärden

Inte ok:

- × Alla stolpar måste förnyas men nätet fortfarande delvis kan utnyttjas
- × Kan reparera det gamla stängslet eller stängsla endast en del av skiftet
- × Fått annat stöd för att bygga stängslet, men arbetet inte har slutförts
- × Stängsling runt en ö
- × Bygga stängsel runt t.ex. stugtomter
- × Du under föregående avtalsperiod har försummat att underhålla stängslet

Ettåriga åtgärder: rovdjursstängsel

Kan ansökas även om åtgärden inte har antecknats i skötselplanen (behovet kan uppstå oväntat)
-> Meddela NTM-centralen.

”För att kunna göra ett avtal för områden med många rovdjur, måste djurens välmående tryggas med adekvat rovdjursstängsel eller andra arrangemang.”

- Åtgärden kan tilläggas i skötselplanen under avtalsperioden (NTM godkänner)
 - Anmäls i Vipu ansökan det året som åtgärden ska göras
- Ska bevisligen vara färdig före betalning

Ettåriga åtgärder: rovdjursstängsel

OK:

- ✓ Ny areal
- ✓ Hotet av stora rovdjur är uppenbart
- ✓ Att stängslet byggs delvis utanför de skiften som godkänts i avtalet (betalas enligt de hektar som godkänts i avtalet)

Luke.fi
[rovdjurens rörlighet](#)

Inte ok:

- × Fått annat stöd, men arbetet inte har slutförts
- × Stängsla ett enskilt område, t.ex. udde
- × Stängsling runt en ö

Anmälan av avtalsskiftet i avtal om skötsel av jordbruksnatur och landskap

Kravet av permanent gräsmark

- i områden, där mer än 50 % av skiftets areal upptas av **gräsväxter eller andra vallfoderväxter**, kan skiftet också ha:
 - andra växter som lämpar sig som betesväxter och foder för produktionsdjur än gräs- och vallfoderväxter, av vilka spridda lövbuskar och lövträdsplantor kan finnas enskilt eller i små grupper
- ett skifte får ha högst 50 träd per hektar, om de finns spridda över jordbruksskiftet.
- stenblock och stora stenar ska dock tas bort (de som syns på flygfotografier)

Terrängbesiktningar

= Administrativt granskningsbesök

- För alla miljöavtal som ansöks (även gamla) och alla skiften i dessa
 - undantag: om terrängbesiktning eller övervakning gjorts 2020-2022
 - görs senast före den första betalningen för det andra avtalsåret
- Terrängbesiktningen meddelas högst 14 dygn innan
- Arealerna och gränser mäts
- Bedömning av stödberättigandet
 - den godtagbara areal som ingår i avtalet kan också avgränsas eller utvidgas
 - platsbundna fotografier tas

Terrängbesiktningar - gränser

Inte ok:

- × vidsträckta sammanhängande kala berg
- × trädgård eller park, gräsmattor
- × används i första hand för skogsbruk
- × stöd från en annan finansieringskälla
- × icke stödberättigande områden som är över 100 m²

Begränsas av bl.a.

- Fastighetsgränser, vägar, berg, parkområden, rekreatiomsområden, gårdsplaner
- Vattendrag (Vipu kartnivå: vattendrag eller havsvatten ?)

Våtmarker

Syftet med avtalet är att främja **vattenskydd, biologisk mångfald** eller en **minskning av utsläppen av växthusgaser**.

Objekten i skötselavtalen kan innefatta:

- omfattande våtmarker
- kedjor av små våtmarker
- mångfaldsvåtmarker
- fåror som återställts i naturtillstånd
- fåror i två nivåer
- översvämningsområden och -platåer
- översvämningsfält
- våtmarker som anlagts som myrliknande områden på tidigare torvfält i syfte att begränsa utsläppen av växthusgaser

Efter att avtalet har ingåtts är våtmarksområdet inte längre jordbruksmark.

Våtmarker

OK:

- ✓ våtmarksområden
- ✓ torvåkrar som omvandlats till myrartade områden
- ✓ översvämningssområden
- ✓ en fåra som återställts i naturtillstånd eller av en fåra i två nivåer
- ✓ en översvämningssplåt eller översvämningssåker samt, skyddsområden för skötseln
- ✓ anläggande och skötsel av små våtmarker, bottendammar och översvämningssområden

Inte ok:

- × skötsel av bevattningsbassänger som saknar vattenvårds- eller mångfaldsvärde
- × område där målet är att ändra området till en sjö eller tjärn
- × objekt där belastningen från avrinningsvattnet inte härstammar i huvudsak från jordbruk
- × före detta torvmyrar där rörflen har odlats

Våtmarker: skötselplan

I skötselplanen ska det anges vilka av följande mål man strävar att uppnå med tanke på objektets läge, omfattning och karaktär:

1. minskning av vattenbelastningen som jordbruket ger upphov till
 - våtmark
 - kedja av små våtmarker
2. dämpning av klimatförändringen
 - fåra som återställts i naturtillstånd
 - fåra i två nivåer och arealerna som är föremål för skötselåtgärder
 - översvämningsplatå
 - översvämningsfält
 - torvfält som omvandlats till våtmark
3. förbättring av mångfalden i fråga om habitat inom ett naturmässigt ensidigt jordbruksområde
 - mångfaldsvåtmark

Ersättning för skötsel: våtmarker

De årliga skötselåtgärderna för våtmarker kan vara t.ex.:

- avlägsnande av slam vid behov
- avlägsnande och tillförsel av eventuella kemiska fällningsmedel
- anläggning av bottendammar
- åtgärder för skötsel av dammanläggningar och fåror
- uppföljning av vattenståndet

Åtgärderna ska basera sig på en godkänd skötselplan

Anmälan av avtalsskiften i avtal om skötsel av våtmarker

Icke-produktiva investeringar

Denna programperiod är det möjligt att:

- Skapa vattenskyddsvåtmark
 - Skapa mångfaldsvåtmark
 - Omvandla torvfält till våtmark eller myrliknande område
 - Skapa fåror i två nivåer
-
- En investering som främjar **vattenskydd, biologisk mångfald** eller en **minskning av utsläppen av växthusgaser**.
 - Sökande; aktiv odlare, föreningar, vattenrättsliga sammanslutningar.

Icke-produktiva investeringar: ersättning

Ersättningsens storlek:

- Våtmark över 0,5 ha -> 12 000 €/ha
 - Våtmark 0,3-0,5 ha -> 4100 €/objekt
 - Fåra som återställts i naturtillstånd och fåra i två nivåer
-> enligt förverkligade kostnader, högst 21 €/m
-
- Ansökan görs i Hyrrä-tjänsten

Webinar och frågestund om miljöavtal

Onsdag 12.4. kl 18-20

Presentation (på finska), diskussion och frågor

Information kommer om detta (och länk till OneDrive mappen) per epost (till dem som har miljöavtal) nästa vecka.

ymparistosopimus.varsinais-suomi@ely-keskus.fi

Kontaktuppgifter

- **Avtal för skötsel av våtmarker samt jordbruksnaturen och landskapet:**

Mia Forssell	0295 022 058
Kati Pakarinen	0295 022 639
Elisa Nurmio	0295 022 630
Leena Aarikka	0295 022 539

- **Uppfödning av lantraser:**

Hanna–Leena Järvinen	0295 022 577
Elisa Nurmio	0295 022 630

- **Icke-produktiva investeringar**

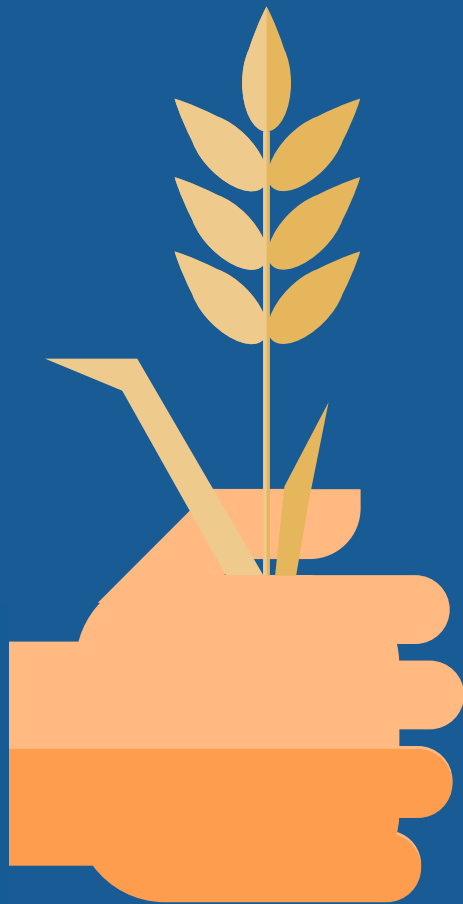
Leena Aarikka	0295 022 539
---------------	--------------

- **epost:** ymparistosopimus.varsinais-suomi@ely-keskus.fi
eller fornamn.efternamn@ely-keskus.fi

QR kod till material:

[Miljöavtal – OneDrive \(sharepoint.com\)](#)

Tack!

Avtalsvillkor för skötsel av jordbruksnaturens biologiska mångfald och landskapet 2023 - Livsmedelsverket (ruokavirasto.fi)

Närings-, trafik- och
miljöcentralen

Finansieras av
Europeiska unionen

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Rättslig grund

- CAP strategiplan
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 (Planförordning)
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 (Horisontell förordning)
- Lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbruket (1332/2022)
- Lagen om vissa ersättningar för utveckling av landsbygden (1333/2022)
- Lagen om verkställighet av Europeiska unionens jordbruksstöd och nationella stöd till jordbruket (1334/2022)
- SRF om miljöersättning (78/2023)
- SRF om villkorligheten av god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden (1384/2022)
- SRF om villkorligheten av föreskrivna verksamhetskrav samt övervakningen av att verksamhetskraven och kraven på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden följs (65/2023)
- SRF om allmänna förutsättningar för beviljande av arealbaserade stöd (77/2023)
- SRF om verkställighet av arealstöd (134/2023)
- SRF om ansökan om miljöersättning, kompensationsersättning, ersättning för ekologisk produktion och ersättning för icke-produktiva investeringar 2023 (133/2023)

suunnitelmatyypit										
Nimi / namn	Neuvo / Råd	Luomu / Eko	Moma / Nat. mångf.	Kosteikko / Våtmark	muuta / annat	svenska	Puhelin / Telefon	Sähköposti / Epost	Toimialue / verksamhetsområde	
Ajosenpää Heikki asiantuntija	x	x					050-60 258	heikki.ajosenpaa@proagria.fi	Varsinais-Suomi	
Ajosenpää Terhi ProAgria Länsi-Suomi, MKN Maisemapalvelut	x		x				043- 825 1221	terhi.ajosenpaa@proagria.fi	Varsinais-Suomi	
Hietaranta Jari			x	x			0400- 479 740	jari.hietaranta@ekotoni.fi	Varsinais-Suomi, Uusimaa, Kantahäme	
Hirvonen Auli, Maisema- ja luonnonhoidon asiantuntija, ProAgria Etelä-Suomi, MKN Maisemapalvelut	x		x				0400-864 494	auli.hirvonen@proagria.fi	Somero	
Isotalo Rosita Agrologi		x					045-126 3262	rosita.isotalo@livia.fi	Varsinais-Suomi	
Kanerva-Lehto Heli				x	pohjapadot		050- 598 5647	heli.kanerva-lehto@turkuamk.fi	Varsinais-Suomi	
Kyrölä Tapani KVVY Tutkimus Oy/ Etelä-Suomen salaojakeskus	x			x			050-593 5877	tapani.kyrola@kvvy.fi	Varsinais-Suomi	
Laine Kimmo Salaojasuunnittelu Kimmo Laine Oy	x			x			050-512 1400	kimmo.laine@salaojasuunnittelu.fi www.salaojasuunnittelu.fi	Varsinais-Suomi	
Lundström Eriika	x		x	x		x	040-717 8797	thelundstrom@gmail.com	Varsinais-Suomi	
Tmi Heikki Mustonen				x			040-777 7197	tmi.heikki.mustonen@gmail.com	Vakka-Suomi	
Näykki Satu asiantuntija	x	x			kasvin- ja luomutuotanto		043-825 1225	satu.naykki@proagria.fi	Varsinais-Suomi	
Paananen Satu	x	x	x				043-827 3633	satu.paananen@proagria.fi		
Pirhonen Jarmo, Asiantuntija kasvitutanto	x		x				050-569 6885	jarmo.pirhonen@proagria.fi	Varsinais-Suomi (Salon seutu)	
Ramstedt Denise ympäristön- ja maisemanhoidonneuvoja / miljö- och landskapsrådgivare (aloittaa 1.2.2023, Neuvo oikeuksia haettu)	(x)		x			x	045-126 5253	denise.ramstedt@fhs.fi	Varsinais-Suomi, Länsi- Uusimaa / Egentliga Finland, Västra Nyland Lounais-Suomi	
Vuorinen Esko				x		x	050-538 0386	esko.vuorinen@silvestris.fi	Uusimaa	

Varsinais-Suomen ELY-keskus

	Ei-tuotannolliset	Luomutuotanto	Moma / Nat. mångf.	Kosteikko / våtmark		svenska
Kati Pakarinen	x		x	x		0295 022639
Elisa Nurmio	x		x	x		0295 022630
Mia Forssell	x		x	x		x 0295 022058
Leena Aarikka, Ympäristösopimus- sekä myöntötiimin vetäjä	x		x	x		0295 022539
Hanna-Leena Järvinen					Alkuperäisrotujen	0295 022577
Elisa Nurmio					kasvattaminen	0295 022630

Sähköposti: etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

Sopimusten yhteinen sähköposti:
ymparistosopimus.varsinais-suomi@ely-keskus.fi

Teija Nielsen		x			Luomusitoumukset	0295 022 324
Eila Strang, Luomutiimin vetäjä		x			Luomuvalvonta	0295 022 667
Kitty Enberg		x				0295 022 555

Luomun yhteinen sähköposti:
luomu.varsinais-suomi@ely-keskus.fi

SVENSK SERVICE I STÖDÄRENDEN

Tel. växel: 0295 022 500

Mia Forssell	x		x	x	Miljöavtal	x 0295 022 058
Kai Alajoki		x			Ekoproduktion	x 0295 022 621

Epost: för namn.efternamn@ely-keskus.fi

Ely-keskus, Y-vastuualue

	Ei-tuotannolliset	Perinnebiotoopit	Moma	Kosteikko		
Leena Lehtomaa, ryhmäpäällikkö, luonnonsuojelun edistäminen	x	x	x			x 0295 022 894
Liina Salonen, perinnebiotooppi-koordinaattori	x	x	x		HELMi-ohjelma. Ei-tuot: Pebi ja luonnonlaidunten alkuraivaus ja aitaaminen	0295 022 174
Hanna Hakamäki, suunnittelija	x	x	x			0295 023 061
Charlotta Berlin, suunnittelija	x	x	x			x 0295 022 029
Ilkka Myllyoja, vesitalousasiantuntija				x	vesitalousasiat	0295 022 911

Puh. vaihde:
0295 022 500

Moma = Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja
maiseman hoito
Pebi = Perinnebiotooppi
Ei-tuot(annolliset) = Ei-tuotannolliset investoinnit

Sähköposti: etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

Pebi monimuotoisuusasiat ja luonnonsuojelulain tuki
peruskunnostuksille
Pebi inventoinnit, tallennukset ja hoitosuunnitelmat,
Satakunta ja Varsinais-Suomi, pebi monimuotoisuusasiat ja
luonnonsuojelulain tuki peruskunnostuksille.
Pebi inventoinnit, tallennukset ja hoitosuunnitelmat,
rannikkoseutu ja saaristo, monimuotoisuusasiat ja
luonnonsuojelulain tuki peruskunnostuksille.